

Thomas Hardy psal své romány v období významných změn na poli výtvarného umění. Jako vyučený architekt měl tedy výborné předpoklady k hlubšímu studiu v oblasti umělecké tvorby, které se stalo jeho celoživotním koníčkem. Není proto divu, že se předmět tak intenzivního zájmu stal i jedním z tvůrčích prvků jeho vyprávění. Román *Rodákův návrat* z roku 1878 nepřímou odráží vývoj výtvarného umění 19. století, přičemž vychází již z barokní estetiky a předznamenává i vývoj umění na přelomu 19. a 20. tisíciletí.

Vzájemná provázanost výtvarného umění a literatury se v tomto románu projevuje hned na několika rovinách. Zaprvé jsou to časté odkazy na malíře či jejich obrazy, jež pomáhají čtenáři lépe si představit a pochopit právě popisovanou scénu. Podmínkou je samozřejmě čtenářova znalost daných subjektů; tuto manýru chápali někteří kritici jako nabubřelé předvádění autorových znalostí, jiní jako důmyslné obohacení obrazotvornosti vyprávění. Dále Hardy využívá jednotlivé výtvarné styly k specifickému popisu postav a scén; nezapomenutelné jsou jeho noční scény ve stylu Rembrandta, osvětlené jen září plamenů, či jeho vykreslení Eustacie jako záhadné, mytické ženy zrovna povstale ze štětce Prerafaelitů, a zároveň evokující slavný portrét Mony Lisý. Výrazným rysem románu je i osvětlení, jež ve formě slunečního či měsíčního svitu nebo záře ohně podbarvuje mnoho scén, a zároveň vytváří dojem ucelenosti románové formy. Osvícení scény může zároveň ovlivnit i její chápání, proto je motiv světla použit k zdůraznění hlavního tématu románu, a to je vztah iluze a reality. Vztahem světla k zobrazovanému objektu se zabýval hlavně impressionismus, který si kladl za cíl zobrazit jediný prchlivý okamžik dne. Světlo v jejich pojetí mělo schopnost proměnit zobrazovaný objekt, stejně jako v Hardym popisovaných scénách světlo určuje ladění a také předjímá nálady a pocity postav. S tím se pojí i barevné ladění scén, jehož hlavním impulzem je právě osvětlení. Hra se světlem a barvami pak podbarvuje vlastnosti jednotlivých postav a zároveň definuje jejich vzájemné konfrontace.